

U OVOM BROJU

- SAVJETI »NEĆE« KREDITE
- TKO SE PRIPREMI, BOLJE I PROFITIRA
- NOVAC ZA ODMOR
- CRKAO MU KONJ, DOBIO AUTOMOBIL
- VODOVOD U JOS ŠEST SELA
- KLJUČ U TVORNICOJ BRAVI
- DRUKČIJE FINANCIRANJE, BOLJE CESTE
- SVAK PONEŠTO — I SVIMA DOBRO
- I STARI I MLADI — KAO JEDAN
- SKRADIN — DALMATINSKI MOTOVUN!
- REPORTAJA: ZEMLJE NEPRESAHLI PLOD
- O MASKAMA U NAMA
- »JESENJI BOG SUNCA«

Šibenski iši

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XIV BROJ 704 — CIJENA 40 DINARA (0,40)

LIST IZLAZI SRIJEDOM

ŠIBENIK, 16. OŽUKA 1966. GODINE

DOPRINOS - 600 MILIJUNA

Otkako je u selima šibenske općine uveden samodoprinos za izgradnju komunalnih objekata može se slobodno istaći da je razlika na relaciji grad-selo postala sve manja; i u načinu života i uopće u poboljšanju životnog standarda seoskog stanovništva. U posljednje tri godine, prema podacima koje smo dobili u Odjelu za finansije Skupštine općine Šibenik, ukupna vrijednost izvršenih radova procjenjuje se na milijardu i 2000 milijuna starih dinara, od čega samo od samodoprinosa stanovništva 600 milijuna.

U 65 sela, u kojima živi više od 41 tisuću osoba, iz samodoprinosa i iz sredstava koja je dodeljena na ime pomoći šibenska općina, izvedeno je više značajnih radova na elektrifikaciji, gradnji vodovodne mreže, puteva i drugih komunalnih objekata. Sto se tiče izgradnje vodovoda, postavljen je cjevovod između Dubrave i Tijesne, čija ukupna vrijednost iznosi 137 milijuna dinara, zatim cjevovod do Pirovca u vrijednosti od 89 milijuna, od Vrpolja do Primoštena u vrijednosti od 210 milijuna, cjevovod na otoku Krapnju, u što je utrošeno 26 milijuna, izvršene su također pripreme na polaganju cjevovoda od Dubrave do Vodica, te od zagorskog vodovoda do sela Sito Donje.

U vrijednosti od 550 milijuna dinara električno svjetlo dobila su ova sela: Primošten sa desetak okolnih zaselaka, Konjevrate, Bilice, Cvrlevo, Jadrovec, Rogoznica, Dubrava, Rakovo Selo, Plastovo, Čista Mala i Velika, Donje Polje, Sonković, Bratišković, Gračac i Dazlina. Radi daljnog unapređenja

turističke privrede, na dijelu o-balnog pojasa izgrađeno je nekoliko modernih saobraćajnica kojima je stanovit broj mjeseci povezan sa Jadranskom turističkom cestom. Uz maksimalne napore meštana asfaltirani su putevi koji od magistrale vode u pravcu Vodica, Pirovca, Tijesna, Murtera, Betine, Primoštena i Rogoznice. Osim stanov-

nika spomenutih sela, pomoći u gotovom novcu dali su i građani koji žive izvan svoga rođenog mesta.

Samodoprinos kao značajan oblik pomoći u dalnjem razvoju sela šibenske općine stanovci su objeručke prihvatali, naišavši pri tom na svesrdnu pomoći od strane nadležnih faktaora u komuni. (jj)

ZELENILLO U NEMILOSTI

S pravom se kaže da su perivoji, drvoredi i nasadi — »zelena pluća grada«. Zelene površine prostiru se u našem gradu na više od 40.000 kvadratnih metara. Ustanova »Zelenila« podigla je u posljednje dvije godine, uz kompletiranje već postojećih zelenih površina, oko 10.000 kvadratnih metara novih parkova. Ti su radovi izvršeni u gradskim pre-djelima Mažurice, Baldekin i Križ. Za ozelenjavanje novih površina u te dvije godine uloženo je — više od 45 milijuna dinara.

U ustanovi »Zelenila« kažu da su u planu rada zacrtali daljnje »osvajanje« neozelenjenog prostora. Govore da će za odr-

žavanje zelenih površina i stvaranje novih kompleksa perivoja i nasada u ovoj godini utrošiti više od 35 milijuna dinara. Da bi se ti poslovi mogli obaviti, prišlo se izgradnji modernog rasadnika, a sada se gradi i staklenik. On će zauzimati oko 250 kvadratnih metara. Bit će natkrit i dovršen do kraja ove godine. Izgradnja staklenika stajat će 20 milijuna starih dinara.

U rasadnicima i u stakleniku uzgajat će se zelenilo i cvijeće za održavanje postojećih i »stvaranja« novih kompleksa zelenila. I gradani, koji iz godine u godinu pokazuju sve veći interes za kućni uzgoj cvijeća, moći će se koristiti uslugama »Zelenila«.

Međutim, u toj ustanovi nisu zadovoljni odnosom građana prema zelenim površinama i cvjetnim nasadima, jer, kažu, kao da vlada shvaćanje da je to zelenilo — »nekakve države«, a ne njihovo i kao da na indirektni način i oni ne plaćaju stvaranje novih i kompletiranje i čuvanje postojećih zelenih površina. (D. B.)

KAD NESREĆA DOĐE, BIT ĆE PREKASNO

Postoji li »čudo nečudno«? Postoji. Evo ga: u Skupštini općine Šibenik — u stručnim službama — radila su dva sanitarna inspektora. Kažemo da su radila — jer je »knjiga spala na jedno slovo«. Onaj drugi sanitarc prešao je u jednu šibensku radnu organizaciju, i to — zbog bolje placje! Sada su njegova mjeseca primanja veća za blizu 20 tisuća dinara.

Odlasku svoga kolege nije se obradovalo sanitarc koji je ostao vjeran Skupštini općine Šibenik. (Do kada?). Nije se radovao iz prostog razloga što je ostao sam i što bi trebao — po slovu zakona i potrebi — da vrši kontrolu u oko 2.500 objekata, a u najboljem slučaju, kako kaže, on bi u toku godine mogao izvršiti samo 600 pregleda.

Stvarna brojka izvršenih pregleda bit će, međutim, još manja, jer je na »sledu« sanitara »palas i sva administracija Sanitarne inspekcije, a to znači da će za pregled imati malo — gotovo nimalo vremena.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

Na području komune ima stotinjak sela i zaselaka. U njima i u gradu živi više od 82 tisuće stanovnika. U ljetnim mjesecima taj se broj povećava za još stotinjak i više tisuća. A ljetno je ljetno i razna cri-

jevna i druga oboljenja, više puta i zarazna, mogu se pojavit svakog trenutka. Mi o tome, izgleda, ne razmišljamo. Ali, tko će na sebe preuzeti odgovornost ako nam se dogodi nesreća?

D. B.

BOLJE FINANCIRANJE MODERNIJE CESTE

Poduzeće za ceste »Šibenik«, koje djeluje na području bivših kotara Zadar i Šibenik, održava ceste I., II i III reda u ukupnoj dužini od 1.072 kilometra. Asfaltiranog kolovoza ima 247 kilometara ili 23 posto od ukupne dužine svih cesta. Modernizacija se obavlja dosta sporu. Tako je u posljednjih deset godina, bez Jadranske turističke ceste, modernizirano samo 73 kilometara ceste ili 0,68 posto od ukupne cestovne mreže.

Ovih dana posjetili smo to poduzeće i tehničkom direktoru inž. Andelku Marušiću postavili nekoliko pitanja na koja je on rado odgovorio.

Ceste se čuju prigovori da se ceste vašeg područja nalaze u lošem stanju, a posebno dio Lovozac-Knín. Interesiralo bi nas da nam kažete uzroke takvog stanja?

— Ceste koje održava ovo poduzeće pretežno su gradene posljednjih 200 godina sa tehničkim elementima i kvalitetom podloge koji je odgovarao ondašnjem stupnju razvoja prevoznih sredstava. Makadamske ceste mogu danas izdržati najviše do 500 tona opterećenja dnevno. Ali od 1960. do danas to se opterećenje povećalo za nekoliko puta. Cesta Šibenik-Driňiš-Knín ubraja se u najopterećenije saobraćajnice u Hrvatskoj. Godine 1956.

ZA

GOSTA

UVIJEK

IMA

prosječno dnevno opterećenje ceste iznosi 513, a prošle godine — čak 5.600 tona. I broj vozila se osjetno povećao. Očito je da je uz takvu frekvenciju vozila i takvo opterećenje stari način održavanja cesta postao neefikasan i nerentabilan.

Šta je s pripremama na asfaltiranje ceste do Knina i još nekih saobraćajnica?

— Prema jednoj analizi, povećani troškovi eksploatacije te ceste iznosili su u prošloj godini oko 220 milijuna dinara. Modernizacija preostalih 38 kilometara do Knina koštati će oko milijardu dinara. Taj podatak govori da bi se cijekolupne investicije vratile zajednici u obliku uštede za nepunih pet godina. Modernizaciju te ceste financirat će skupština općina Šibenik, Driňiš i Knín, i to svačaka na svome području s učešćem od 60 posto, a ostatak će se podmiriti iz republičkog putnog fonda. U ovoj

godini predviđa se asfaltiranje u dužini od 10 do 12 kilometara te ceste. Osim toga, modernizirat će se ceste Žadar-Knín, Benkovac-Biograd i Maslinica-Obrovac.

Koliko godišnje trošite za održavanje cesta?

— Vrijednost osnovnih sredstava poduzeća (cesti i mostovi) iznosi oko 43 milijarde dinara. Zbog stalne kročnje nestašice sredstava za redovno održavanje cesta, na tucaničkim cestama — radi potpune istrošenosti gornjeg i djelomično donjeg sloja — uništeni fond za ceste iznosi 6 milijardi i 900 milijuna dinara. U našim uvjetima trebalo bi za redovno održavanje godišnje osigurati oko milijun dinara za svaki kilometar. Međutim, u proteklom razdoblju izdvajali smo prosječno od 180 do 360 tisuća dinara po kilometru. Iz toga proizlazi da zbog povećanih eksploatačionih troškova godišnji gubici iznose oko milijardu i 100 milijuna dinara.

Na kakve teškoće nailazite u svome poslovanju i kako ih rješavate?

— Najveća teškoća je u pomanjkanju novčanih sredstava za prostu reprodukciju i u neriješenom statusu poduzeća. Izvori finansiranja su direktni i indirektni. Direktни prihodi su od naknade od pogonskog goriva, a indirektni čine naknade koje pridaju općinama i kojih se sabiru u raznim fondovima, a ovi opet svaki za sebe stupaju u ugovorne odnose sa poduzećem. Deficitarnost tih prihoda uvjetovala je i nemogućnost uvođenja amortizacije cesta i mostova. Bez toga režime poduzeće se ne može uključiti u novi sistem privredovanja. Amortizacija samo gornjeg sloja cesta iznosiće bi oko 2,5 milijarde dinara godišnje.

Osim toga, poduzeće prema zakonskim propisima snosi punu odgovornost za sigurno održavanje saobraćaja na cestama bez adekvatnih sredstava za njihovo kvalitetno održavanje. Sadašnje rješenje u finansiranju poduzeća leži u povećanju stalnih prihoda, tj. u povećanju naknade od goriva na račun smanjenja poreza na promet goriva (maloprodajna cijena benzina iznosi 125 dinara po litru, a proizvodna cijena 47 dinara). Međutim od 78 dinara, koliko iznosi razlika, za ceste se odvaja samo 20 dinara, kao i u povećanju naknade za motorna vozila. Ukoliko bi se to usvojilo, problem održavanja cesta bio bi donekle riješen, iako bi društveno-političke zajednice morale i dalje intervenirati sa novčanim sredstvima kada bi se radilo o rekonstrukciji i modernizaciji cesta. (i.j.)

Suvremeni turizam ne može se zamisliti bez malih privatnih ugostiteljskih objekata. Oni su potrebni osobito u krajevima gdje nema društvenih objekata, ili ih ima — ali spavaju nezaušen zimski san!

Jedan od takvih malih ugostiteljskih objekata je — i gostonica »Roški slap«. Smjestila se povrh prekrasnih Roških slapova, a vodi je privatni ugostitelj Mate Širić. S terase toga lokalata pruža se divni pogled na bučne slapove i okolicu. Kad se to sada doda veoma solidna posluga, te pečeni odoci, kvalitetno vino, cipli na žaru, pečene tukne, domaća šunka, pastrije i niz drugih specijaliteta, onda posjet Roškim slapovima uistinu znači trentak zabave i rekreativne.

Zasluga za to dijelom pripada i ugostitelju Mati Širiću, koji se i u ovo zimsko doba — a vele i ljeti — mnogo više brine da udovolji gostu od svojih kolega iz društvenog sektora.

A to mislimo na ugostiteljski objekt koji je stotinjak metara udaljen od Matine gostonice, kojim upravlja ugostiteljsko poduzeće iz Driňa, a koji je zapečaćen i zatvoren!

(D. B.)

VODOVOD U JOŠ ŠEST SELA

Poduzeće »Vodovod i kanalizacija« investirat će ove godine veća sredstva kako bi se konačno dovršili ogranci vodova prema selima koja su već izvršila iskope za polaganje cjevovoda.

Kako smo informirani, vodo-vode će dobiti slijedeća sela: Milkovići, Danilo Kraljice, Skračići, Sitno Gornje, Krnići, Bičine, neki zaseoci, u Bilicama i neka druga manja mjesta. U te će radove »Vodovod i kanalizacija« investirati više od 10 milijuna dinara. Mještani spomenuti sela marljivo su radili na iskopu za cjevovod i ti su radovi milijunske vrijednosti.

Primoštence će svakako o-

bradovati vijest da se dovršavaju radovi kojima će dobiti dovoljno vode.

Radi se o tome da je Primoštene, iako je dobio vodovod, znači često, posebno u ljetnim mjesecima, osjećati »gladk« za vodom. Da bi se taj problem skinuo s dnevnog reda, poduzeće »Vodovod i kanalizacija« prišlo je postavljanju širih profila cijevi za vodovod na prelazu kod Grebaštice (kroz more!)

Pored toga, do početka turističke sezone dovršit će se i neka prekidna okna od Vrpcolja do Primoštene. Sve će to omogućiti da Primoštene u »špicu« sezone bude opskrbljeno dovoljno količinama vode.

Finansijska sredstva za te preinake daje poduzeće »Vodovod i kanalizacija«. Stanovnici Primoštene dali su za podizanje vodovoda oko 100 milijuna starih dinara, što u novcu, i što u dobrovljnim radovima. Tako značajnim samodoprinosom teško se može pohvaliti bilo koje mjesto na Jadranu. (D. B.)

VIŠE OD 40 DANA

U analizi prošlogodišnjeg turističkog prometa na šibenskoj rivijeri, o čemu je bilo riječi na posljednjoj sjednici Upravnog odbora Turističkog saveza općine, istaknuto je da su, unatoč povećanom broju gostiju i ostanarenim noćenjima, objekti u komercijalnom ugostiteljstvu bili iskoristeni sa svega 40 dana — prema 120 dana na području Dalmacije!

Možda zato i nije čudno da je poduzeće »Rivijera« i treću uzastopnu godinu završilo s gubitcima. Spomenuti podatak u toliko je više zabrinuo turističke radnike — što će se u nastupajućoj sezoni, kad se dovrši most i dionica ceste kroz Šibenik, trebati boriti sa sva-kog gosta — da dođe u naš grad i da u njemu boravi što duže. Da li će komercijalni objekti biti iskoristišeni više od

40 dana, to će bez sumnje zavisi o umjerenosti i naporima svih faktora u komuni. Prevladalo je mišljenje da je potrebno poduzeti mjeru kako bi naše područje bilo dostupno što većem broju turista iz zemlje i inozemstva.

Tako je predloženo da se osigura kvalitetniji smještaj u objektima kućne radinosti, da se obavi potpuna evidencija le-

žaja i izvrše pripreme za organiziranju prijavno - odjavnu i informativnu službu.

Nadalje, imperativno se na-mće dobra organizacija snabdijevanja, saobraćaja i drugih pratećih djelatnosti, kao i akcije na unapređenju turističke kulture u mjestima koja su se već afirmirala u toj grani pri-rede.

Da bi se poduzeli određeni zahvati u komercijalnom ugostiteljstvu, predloženo je da se već sada Turistički savez i Skupština općine upoznaju sa dosad ugovorenim kapacitetima u inozemstvu. (c)

U MJESECU TURIZMA organizirat će se na šibenskoj rivijeri nekoliko akcija za uređenje mesta i plaže, ozelenjavanje javnih površina i više seminarova za iznajmljivanje soba. Sve te akcije inicirat će turistička društva. U Vodicama je već donesen plan akcija za travanj, tj. za — mjesec turizma.

NA ELEKTRIFIKACIJU SELA radit će se i u ovoj godini. U tim akcijama sudjelovat će stanovnici više od desetak naselja. Uz samodoprinos mještana radovi na elektrifikaciji izvest će se u Danilo Birnju, Vrpolju, Gaćelezima, Velikoj Glavi, Piramatovcima, Dubravicom, Rupama, Laškovcima, Ždrapnicama, Vačanima, Vrsnu, Bojari, Danilu Kraljicama i u još nekim selima.

U ČAST DANA BORCA podiće će nekoliko spomenika i spomen-ploča u znak sjećanja na poginule borce NOR-a i žrtve fašističkog terora. Spomenici će se podići u Vodicama, Murteru i Prvić-Šepurini, a spomen-ploče u Kapriju, Putičanjima i šibenskom predjelu Crnica.

29. LIPNJA OVE GODINE u Murteru će održati centralna proslava u povodu 100-godišnjice osnivanja Narodne čitaonice. Proslava će biti obilježena različitim kulturnim priredbama. Toga dana prije stotinu

U NEKOLIKO REDAKA

godina Mureter je dobio značajnu kulturnu instituciju.

IZ MATIĆNE LUKE KRAPANJ kre-nule su prošlog tjedna dvije ekipne spužvara u lov. Krapanjski spužlovci boravili su duže vrijeme na krstarenju uzduž jadranske obale. Prijed odlaska u lov izvršen je uobičajeni remont na sva četiri broda šibenskog poduzeća »Kornat«.

PRSKANJE STABALA višne maraske obavljaju se ovih dana na području bivše općine Tijesno, gdje će biti prskano više od 60 tisuća stabala. Poljoprivredna zadruga u Pirovcu izdvojila je za tu akciju milijun i po starih dinara iz vlastitih sredstava. Slične akcije poduzet će se i u drugim selima šibenskog područja.

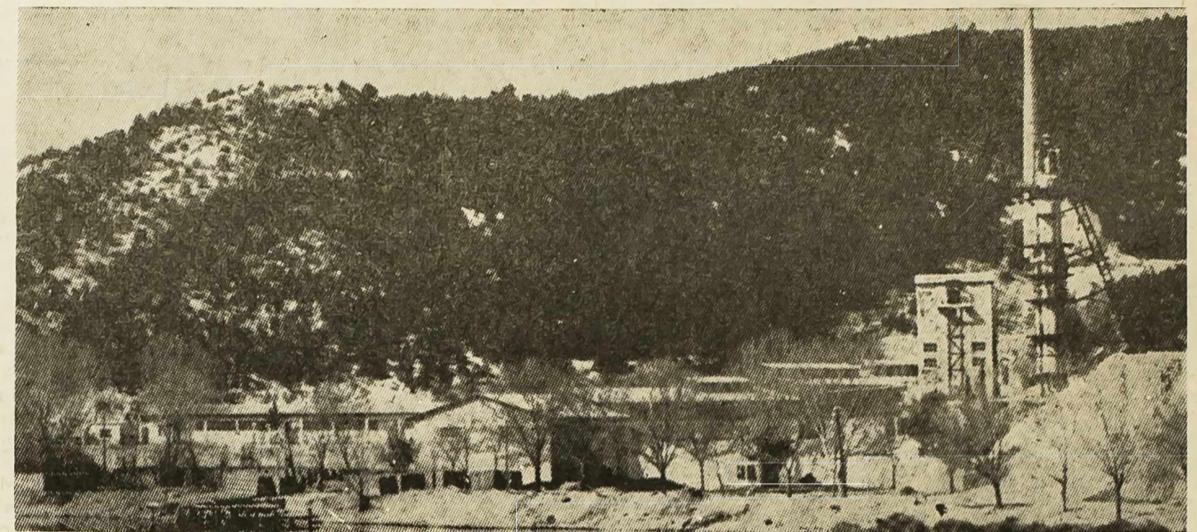
SEMINARI HIGIJENSKOG MINIMUMA započet će uskoro u svim turističkim mjestima šibenske općine. Te seminarne organizirat će organi Sanitarne inspekcije uz pomoć tu-

rističkih društava. To će biti jedna od akcija u pripremama za ovogodišnju turističku sezonu. Potrebu organiziranja takvih seminarova nametnule su veoma loše higijenske priličke u našim selima.

U »SPICI« TURISTIČKE SEZONE bit će objavljivan redovni tjedni informativni bilten koji će poslužiti turistima da se što bolje upoznaju s turističkim novostima na šibenskoj rivijeri. Bilten će izdavati Turistički savez općine.

UZ DUŽU JADRANSKE turističke ceste izydotić će se do početka sezone radovi na pošumljavanju i ozelenjavanju površina. U dobrovoljnim radovima sudjelovat će učenici osnovnih i srednjih škola, članovi šibenskih radnih kolektiva i pripadnici Jugoslavenske narodne armije. Prva akcija takve vrsti izvršena je na poterzu od Ražine do Morinjskog mosta.

NA RADILIŠTU MOSTA preko šibenskog zaljeva stigle su ovih dana dizalice »Dvačina« i »Dubrava«, koje će pomoći u skidanju željeznih konstrukcija s obje strane luka. Ne-tom se završi taj posao, dizalice će postaviti rešetkastu konstrukciju na sredini luka i tako konačno izvršiti njegovu spašenje.

KLJUČ U TVORNICKOJ BRAVI

Jedna tvornica formalno prestaje da postoji. Formalno, jer ona je još tu: tu su zgrade, uređaji, tu su sirovine, proizvodi — pa i radnici.

To je tvornica opeke i kruha u Skradinu.

Sada je u njoj sve utihnuло: pogoni stoje prazni, beživotni, peći se ugasile.

Duge godine mukotrpno rada nisu dale rezultata. Rad je obustavljen desetog prosinca prošle godine.

Likvidacija!

Osmadesetak radnika još je ujvijek na platnom spisku, do kraja ovog mjeseca. Kada se ovdje proizvodilo, bilo je u tvornici zaposleno i do 150 radnika. To je značilo oslonac za isto toliko obitelji iz Skradina i okolnih sel. Sada treba tražiti druge mogućnosti jer — tvornica će biti napuštena. Teretna vozila još ujvijek povremeno ovoze opeku sa skladišta.

Skradinjani ne vole govoriti o svojoj tvornici. Ne vole ni oni koji u njoj još ponešto rade. Svima njima se problematika tvornice popela »preko glave«.

»Šta ćete više pisati? — rekao nam je sekretar poduzeća. »Gotovo je s njom i šta tu ima više da se kaže!« — dadao je.

Možda nema, a možda i ima. Možda će biti još diskusije na relaciji: investitor — projektni biro, jer ni likvidacioni postupak nije završen. U tvornici je ostalo da se proda oko milijun komada opeka. Cijena im je trideset dinara po komadu. Hoće li sve »otići« po toj cijeni? Dobar dio kupuje poduzeće »Izgradnja«, ali na skladištu ima još dosta proizvoda.

Nitko ovdje ne zna kako će se iskoristiti sve ono što iza likvidacije ostane. Šta učiniti sa zgradama?

Šta s velikom novom peći za kruhu? Možda će se razmisli i o tome da se otvori nekakav servis, ili skladišta. Stručnjaci koji sada oko toga rade valjda već imaju o tome neke ideje, jer ne može se sve srušiti ili demontirati. Stajalo bi to i suviše sredstava.

Tako je Skradin izgubio svoju tvornicu. Treba se, kažu, više okrenuti prema turizmu.

J. Č.

DRNIŠ

KOMUNALAC UKINUO SVOJA DVA POGONA

Zanatsko komunalno poduzeće »Komunalac« u Drnišu ukinulo je svoju postol

SAVJETI „NEĆE“ KREDITE

U prošloj godini, za razliku od 1964. godine, kućni su savjeti koristili znatno manje kredita iz Fonda stambenih zgrada. To najbolje pokazuju slijedeća dva podatka: 1965. godine

su kućni savjeti podigli svega 2.800.000 starih dinara, dok je godinu dana prije taj iznos bio znatno veći — 28.800.000 starih dinara.

Koji su razlozi da su se u

razmatranom razdoblju kućni savjeti „sustezali“ od podizanja kredita iz Fonda stambenih zgrada, a pogotovo što se potrebe za opravkom zgrada nisu

umanjile, nego su iz godine u godinu sve nužnije?

Ukinute stambene zajednice, koje su funkcionalne svega godinu — dvije, obilato su koristile kredite iz Fonda stambenih zgrada, čak i onda kad nije bilo potrebno. Postojale su i tendencije za korištenje tih kredita na povećanje postojećeg komfora i standarda u novim i komformnim zgradama.

Intervencijom Skupštine općine i banke te su tendencije uspješno suzbijane. Ali, ipak je nerazumljivo da se oslobađanjem od plaćanja amortizacije iz stanarine nisu koristile pogodnosti koje su iz toga proistekle, tj. povećanje kreditne sposobnosti za dobivanje većih kredita, a prema tome i veće korištenje i ulaganje u popravke starih zgrada.

Zanimljivo je istaći — da je sve do kraja 1965. godine podnijet i odobren samo jedan jedini kredit za popravak i izmjenu postojećeg standarda u jednoj relativno novoj zgradi!

D. B.

Uvodite brodsku vezu Skradinski buk—Visovac—Roški slap. Ima li u pogledu prevoza još kakvih novina?

— Ovog ljeta naš brod »Vir«, kojeg smo preuredili i za to utrošili 1,5 milijuna starih dinara, saobracat će na novoustavljenoj pruzi Šibenik—Murter-Kornati i na pruzi Šibenik—Slapovi Krke. Sve će to pridonijeti da posjetioc šibenske turističke regije mnogo bolje i prikladnije nego do sada upoznaju prekrasni Skradinski buk, Visovac i Roški slap, te kanjon Krke i Kornate. Mislim da se slažemo u tome da ti predjeli do sada nisu bili dostupni ni domaćim ni stranim gostima.

Da li ste zadovoljni obavljenim pripremama?

— Pa, mi smo zadovoljni. Nadamo se da će s takvim utiscima otići od nas svi oni koji budu koristili bar dio od onoga što smo učinili za njih. A ja bih na kraju želio da objavite i našu zahvalnost šibenskim srednjoškolcima — koji su na uređenju kupališta prošle godine dali blizu 2.000 radnih sati. Oni će se i ove godine naći na tom poslu.

(D.B.)

„ZELENILA“ UDOVOLJAVA POTROŠAČIMA

— Mi smo o ovoj turističkoj sezoni počeli razmišljati već pri kraju prošle sezone. Naime, tada smo među posjetiocima »Jadrije« izvršili anketu da saznamo njihove primjedbe i zaprašuju. To nam je znatno pomoglo. A što se tiče konkretnih zahvata, mogu vam reći da se na »Jadrije« radi na proširenju plaža, pločnika i puteva, te da se obavlja čišćenje šume i posumljavanje. Tako smo, na primjer, već zasadili oko 600 alpskih borova. Uz to, vjerujem da će posjetioce »Jadrije« obradovati vijest da čemo do ljeta na tom kupalištu instalirati još nekoliko tuševa. Možete zabilježiti i to da na kupalištu »Martinska« dovršavamo uređenje dječje plaže, a bit će do sezone dogotovljen i sanitarni čvor.

Kakva će biti situacija u vezi s prevozom do »Jadrije«?

— Ako je riječ o plovnom parku, onda se situacija neće izmjeniti. Naime, i ovog ljeta će kupace prevoziti brodovi »Jadrija«, »Tijat« i »Zmajan«. Novina će, međutim, biti u sotinaca dolaska i odlaska. Ovogodišnji vozni red, bar se mi tako nadamo, bit će pogodniji za kupace. I u vezi s tim prilično smo koristili spomenuti anketu, a u njoj je učestvovalo više od pet tisuća kupaca i posjetilaca »Jadrije«. Inače, možete zabilježiti da smo za uređenje plaže investirali blizu 12 milijuna starih dinara.

BILJEŠKA

BARBA, DAJ DESET DINARA...

Plavokos dječačić, pristojno obučen, ali nemarno počesljan, »prilijepio« se kraj sredovječnog čovjeka i kaže:

Barba, daj deset dinara!

Gledam ga i mislim: nije mu više od devet godina. U njegovu glasu ima mnogo molečivosti. U njegovu pogledu zrcali se skrušenost. On očekuje deseticu.

Bilo je podne, na obali.

Čovjek upita dječačića:

— Šta će ti tih deset dinara, je li?

Mališan se zagleda u vrhove cipela, još novih, prođe rukom kroz kosu, odmjeri ležernim pogledom čovjeka i reče:

— Zašto me pištaš? Ako češ dati — daj! Ako nećeš — isto ti hvala!

Čovjek ne odgovori. Posegne rukom u džep i izvadi dve metalne novčanice od po deset starih dinara. Pruži

ih dječačiću. Mališan ih uzme, ne zahvali se, a odjuri prema Docu.

Tako se završio susret sredovječnog čovjeka i dječačića. Svaki je pošao na svoju stranu, svojim putem.

Slučajno sam produžio šetnju prema Docu. Kada sam došao na široki plac, začuo sam glas onoga mališana. Nije bio sam. Društvo mu je pravilo pet-sest dječačića njegova uzrasta. Među njima bio je i jedan petnaestogodišnjak.

Igrali su na novce. Onako: šta ćeš, brojku ili glavu? Zapalio sam cigaretu sasvim namjerno. I gledao sam: petnaestogodišnjak je hladnokrvno i sasvim sabrano »kupio« mališanima novce, jer je bio bolji »igrack«. Jedna od žrtava bio je i mališan kojemu je onaj sredovječni čovjek dobročudno dao dva puta po deset dinara.

(D.B.)

NOVAC ZA ODMOR

U radnim organizacijama vode se u posljednje vrijeme veoma žive diskusije na temu: Šta poduzeti nakon ukidanja K-15 i kako omogućiti radnim ljudima da što efikasnije provedu dane godišnjeg odmora? Poslije oslobođanja doprinosa za saobraćaj u visini od 1,5 posto stvoren su u radnim organizacijama povoljniji materijalni uvjeti u rješavanju pitanja odmora i rekreacije radnih ljudi.

Ako s tim sredstvima dodaju i sredstva koja su radne organizacije, prema svojim mogućnostima; i dosad odvajale iz fonda zajedničke potrošnje za potrebe rekreacije i odmora, onda nema nikakve sumnje da će efekat biti daleko bolji. Stoga preporuka Saveza sindikata općine Šibenik, koja je dosla u pravi čas, treba podržati i prihvati je kao najpogodnije rješenje.

Naime, predloženo je da se iz sredstava fonda zajedničke potrošnje i sredstava u visini od 1,5 posto od pravno-osobnih dohodaka formira fond za rekreaciju i odmor sa strogo namjenskom svrhom. Jer, objedinjavanjem tih sredstava stvorit će se solidnija osnova za organiziranje rješavanje pitanja rekreacije i odmora, ne ograničavajući se samo na godišnji odmor.

Mnoge su radne organizacije i prije odvajale određena sredstva iz fonda zajedničke potrošnje za svrhe rekreacije i odmora, što su one davale bilo za

pokriće dijela troškova pansiona, za dotacije odmarališta, za razne druge vidove pomoći radnicima pri korištenju godišnjeg odmora, bilo za manja ili veća ulaganja u rekreacione i sportske objekte, takmičenja i slično.

Savez sindikata šibenske općine stoji na stanovištu da bi sredstva iz tako formiranog fonda trebalo dvojako usmjeriti: prvo, na pomoći za korištenje godišnjeg odmora i drugo, na izgradnju zajedničkih odmarališta — rekreacijskih centara, s obzirom da će u dogledno vrijeme sve radne organizacije prijeći na 42-satni radni tjedan i da će im u toku tjedna uglavnom ostati dva slobodna dana. Upotreba tih sredstava treba da bude regulirana posebnim pravilnikom.

Priklom dodjele sredstava treba voditi računa da neke kategorije radnika i članova njihovih porodica ne budu zapostavljene na račun drugih kategorija. Treba a priori odbiti pokušaj da se osobni dohodak poveća linearno za 1,5 posto,

što bi išlo na štetu onih kojima je odmor najpotrebniji. Tačkoder se predlaže da se pomoći za godišnji odmor isplaćuje neposredno prije njegova korištenja.

U dodjeli pomoći moguća su različita rješenja. Neke su radne organizacije to rješile tako da su dodjelile jednaku iznos za sve zaposlene, uzimajući u obzir i članove njihovih porodica, kojima je takoder pomoći dodatak u jednakom iznosu. Nije zgoreda da kolektivi visinom pomoći stimuliraju radnike da godišnji odmor koriste ravnomjerno u toku cijele godine ili da uz stanovit popust stupe u pregovore sa saobraćajnim poduzećima oko prevoza svojih radnika.

Tom poslu potrebno je pristupiti sa najvećom odgovornošću, kako se ne bi dogodilo da brzopleta i nedovoljno sađelana rješenja kasnije ne izazovu probleme. I na kraju: naknadu na ime pomoći za korištenje godišnjeg odmora donijeti što prije, jer dio radnika već odlazi na godišnji odmor. (jj)

UBUDUĆE BEZ ŠTEDNJE

Sibenčani će ovog ljeta biti poštedeni poziva da štede vodu. Naime, poduzeće »Vodovod i kanalizacija« dovršava rekonstrukciju cjevovoda od 150 milimetara na profil od 350 milimetara. Ta rekonstrukcija vrši se na potezu Brine — Meterize.

Meterize stajat će oko 30 milijuna starih dinara. U sklopu napora da se u ljetnim mjesecima osiguraju dovoljne količine vode za Šibenik, izvode se i radovi na dovršenju drugog dijela rezervoara na Pisku — od 2.000 kubika vode. Nadalje, poduzeće »Vodovod i kanalizacija« uskoro će pridi dovršenju glavnih priključaka u naselju kod Veterinarske sta-

CRKAO MU KONJ - DOBIO AUTOMOBIL

Na posljednjem plenumu Općinskog odbora SSRN Šibenik bilo je riječi o osiguranju života građana, o osiguranju stoke, namještaja, kuća i sl. Plenum je dao primjedbe na dosadašnji rad osiguravajućeg zavoda u Šibeniku, koji se nije više angažirao oko informiranja građana o mogućnosti osiguranja.

Neki diskutanti su razloge za male procenice osiguranih osoba, imovine ili stoke pokušali naći i u našim tradicionalnim shvaćanjima i nakaradnim vidovima »međusobnih ispolnosti građana«.

Tako je izneseno da je nekom seljaku u jednom našem mjestu nedavno crkao konj. Svako domaćinstvo u tom selu dalo je vlasniku crknutog konja »odštetu«. Nitko nije znao koliko je tako vlasnik skupio novaca, ali sada svatko zna da je taj vlasnik za te novce kupio — osobni automobil!

Slični primjeri bilo je na našoj općini više. Pa da, to znači »pravo osiguranje« i — solidarnost ljudi! J.G.

NEŠTO MALO POVEĆANJA U „LUCI“

U prva dva mjeseca ove godine poduzeće »Luka« izmanjuliralo je 143.425 tona robe, što u odnosu na isto razdoblje prešte godine predstavlja povećanje od 3,2 posto, a od planiranog prometa u ovoj godini za 1,2 posto više.

Od ukupnog prometa na uvoz otpada 120.865 tona, na izvoz 16.496 tona, dok je razvezeno 6.064 tone robe.

U izmanjuliranom uvozu dominirao je ugalj-prometnuto je

41.000 tona, željeza isto toliko manganeze rude 2.700 tona, a sirovih fosfata 31.711 tona. U izvozu pretežno su bili zastupljeni aluminijski proizvodi, piritni koncentrat, fosfor, olovo i magnezij.

U prva dva mjeseca ove godine šibensku luku posjetilo je najviše brodova s grčkom, pa-namskom i talijanskim zastavom. (DB)

ZABILJEŽENO U TJEDNU

LUTKARI PRIPREMAJU JOŠ DVA KOMADA

Na lutkarskoj sceni Centra za scensku kulturu i Festival djeteta uskoro počinju pripreme za izvođenje još dva zanimljiva igrokaza. Riječ je o »Bajki iz kofera« od Jana Vladislava i »Ginjolu u nevolji«. Predstave će režirati Ante Balin, a scenograf će biti Branko Friganović.

PRIGODNI PLAKAT U 3.500 PRIMJERAKA

Utvrđeno je da se prigodni plakat u povodu 900-godišnjice spomena Šibenika tiska u 3.500 primjeraka. Njegovu skicu plakata izradio je akademski slikar Vladimir Petković, a štampat će ga Grafička škola u Zagrebu. Štampanje plakata stajat će oko 400 tisuća dinara. Poduzetnik, plakat će preko naših turističkih agencija biti razaslan i u inozemstvo.

404 MILIJUNA DINARA KREDITA ZA KUPOVINU ROBE

U toku prošle godine šibenske privredne organizacije koristile su više od 404 milijuna starih dinara kredita za kupovinu robe. U tom iznosu poljoprivredne radne organizacije učestvovalo su sa 227 milijuna i 400 tisuća starih dinara, a trgovina sa 177 milijuna i 300 tisuća.

NA SVEČANOJ AKADEMIJI I PET ŠIBENSKIH PODOKNICAMA

Na svečanoj akademiji povodom 900-godišnjice spomena Šibenika izvest će se i pet šibenskih podoknica od kompozitora Lovre Županovića. Te večeri na programu će se naći i zorna pjesma »Naš grad« od J. Gotoča i jedan motet staroga šibenskog kompozitora Ivana Lukovića, kojeg će izvesti ženski zbor RKUD »Kolo«.

MARKSISTIČKA GRUPA U GIMNAZIJU

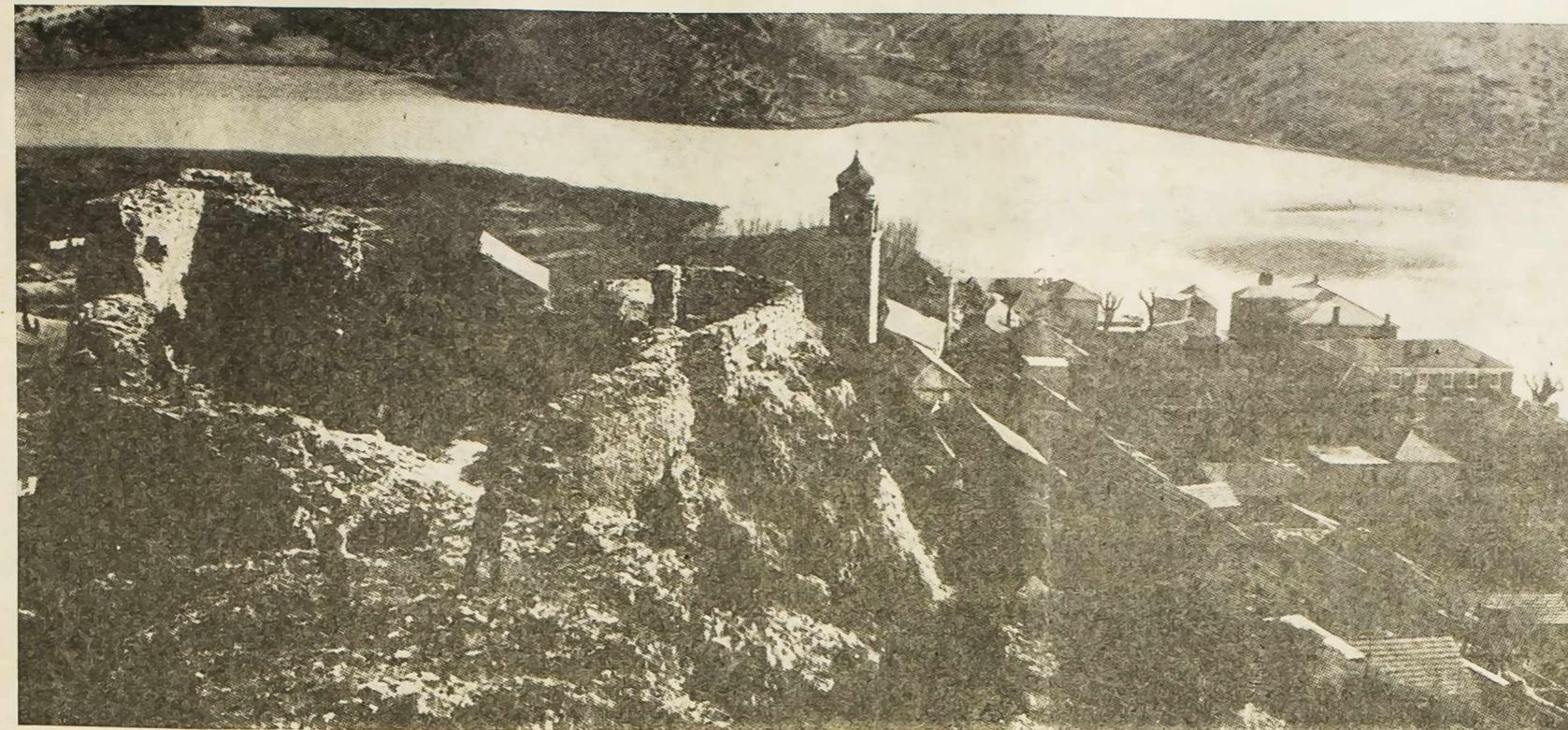
Marksistička grupa Gimnazije ima 30 članova, a radom grupe rukovodi prof. Ivo Brešan. Sastanci grupe održavaju se jedanput tjedno. Nakon referata, koje pripremaju po dva učenika, razvija se diskusija. Ona nekad traje i po dva sata.

DVIJE MILIJARDE FONDA ZA STAMBENU IZGRADNJU

Prihodi Fonda za stambenu izgradnju iznosili su prošle godine 2 milijarde i 61 milijun dinara. Najviše prihoda u Fond slilo se od doprinosa za stembenu izgradnju iz osobnih dohodaka — 556 milijuna i 400 tisuća dinara. Od najamnine poslovnih prostorija u fond je »stiglo« 23 milijuna i 500 tisuća starih dinara.

U DVA MJESECA 20 MILIJUNA DINARA PROMETA

Prodavaonica »Ribomaterijala« u Šibeniku ostvarila je u prva dva mjeseca ove godine promet od 20 milijuna dinara. Gradani su najviše kupovali mreže, koplje, boje i sportske rezerve. Ovih je dana u tu prodavaonic

U
SKRADINU
JE SVE
TIŠE

REPORTAŽA

Zemlje ne-presahli plod

Malo polje na padini krševita brijega koji se uzdiže samo nekoliko stotina metara daleko od tvorničkih dimnjaka u Crnici. Njivice!

»Hej, kuda ideš?« — dovknuo mi je čovjek koji je u brijegu radio u polju.

»Ljuti se čovjek! — pomislih. Nastojao sam da ne gaziš po svježe okopanoj zemlji.

»Idem gore na brdo! — odgovorio sam zadrhano —

»lijep pogled na Šibenik.«

»Dodata blize, ja ču vam pokazati stazu.«

A zatim mi je još uvijek ne mičući se sa svoga mjeseta, pokazao put oko male kućice usred polja. Šad sam ga dobro vidi: stariji čovjek u zelenkastoj košulji kopao je oko nekih voćaka.

»Vruće je! — reče on. Navratite na času vina kad budete silazili. Ozredni se...«

Na povratak sam htio požuriti, ali mi čovjek dode u susret. Šuhonjav, crvrt, lica već opaljena od sunca (ili vjetra?) Onoga sunca (ili onoga vjetra!) što se u polju tako jako osjeća. Živih je pokreta i nemirnih očiju. Predstavi mi se: »Ja sam Ivo Milković. Dodite u kućicu da popijem čašu vina.« Pri tom se okrenuo:

»Pogledajte onaj bunar u vinogradu. Sve je okolo sami krš, a bunar nikada nije prešuo! To je bilo malo čudo prirode. A voda je njegova ljeti kao led. Imam je i ovde unutra.«

Ušli smo u malu kolibu. U jednom uglu željezni tro-nožac nad pepealom i ostacima drva. Dio zidova pocinio od dima. Na suprotnoj strani ležaj, a naokolo razni predmeti i alat za rad u polju. Nad krevetom mali pro-zorčić što gleda prema gradu. Sjeli smo.

»Ovo vam služi da ljeti pričuvate svoje polje od poslučajnih posjetilaca! — primjetih.

»Da, ali ne dolazim samo ljeti. Već jedanaest godina je otkako sam penzioniran kao zidar. Najveći dio vremena provodim ovde, na ovom polju. Sam! Uvijek ima nešto za rad. Polje sam upoznao kad mi je bilo osam godina. Zavolio sam zemlju. Znate li što znači voljeti zemlju? U ranoj mladosti bio sam pekar, pa onda zidar. Probao sam mnogo toga, ali ovo ovde — po-kaže on kroz otvorena vrata — »ovo je najstalnije i ovo nikada nisam napustio.«

Izliši smo. Pogledao sam bolje to polje: od vrha prema cesti i u svoj njegovo širini. Dobro, marljivo obrađeno polje, dobro i njegovane voćke. U jednom uglu pod zidom mali staklenik. Mala zemlja u rukama dobrog gospodara.

»Pogledajte! — objašnjavao mi je dalje Ivo — ovde imam sve što mi treba: vina, voćaka, šljiva, smokava, trosnjanja, jabuka, krastavaca, rajčica. Sve ovo što vidiše, sve je to moje. I to je vrijedno. A zašto? Zato jer se radi. Nemate pojma koliko zemlja može dati. To je vrijednost, to je bogatstvo! Valja cijeniti zemlju. Ja sam to naučio. Sa ovo zemlje koliko je ovde ima — može se dobro prehraniti 5—6 osoba preko čitave godine. I da se usteđi. Treba samo imati volje i upornost, ne plašiti se rada u polju ni žuljeva na rukama. To bih htio da kažem mnogim mlađim ljudima koji su napustili svoju zemlju.«

Govorio je brzo, a pokretima svojih ruku kao da je želio dati značaj svakoj svojoj riječi, svakoj misli. Iz njegova govora izbjiglo je iskustvo stečeno godinama. Iskustvo koje je stekao saginjući svoja leđa nad svakom stabljikom, nad svakim panjem vinove loze. Iz toga isku-stva izbjiglo je divljenje. Isto, tako reagira čovjek koji sa zemljom dijeli dobro i zlo, njenu darežljivost i škrrost, njene plodove i hirove.

Slušao sam ga s pažnjom.

»Gledao sam prije neki dan na televiziji — priča on dalje — »ovakav prizor: traktori na njivi, pokvareni zardali. Iz zemlje koja ih je počela pokrivati iznikla već i trava! Srce me zaboljelo, iskreno vam kažem. Tako neke zadruge upropastavaju svoja sredstva, upropastavaju zemlju. A ja, vidite, ako primijetim da će mi propasti i jedan jedini panj, činim sve da ga spasim. Polje nije isto što i tvornica. Kad se jednom napusti i prestane rodit, ništa više ne može spriječiti njegovo uništenje. Vidite li onu ogradu u brdu s onu stranu cestu? Šta to može imati? Zidovi i grmlje, smrekovi i drači. A i to je bio vinograd. Ja sam kao momak jeo grožđe s njegovih čokota. Napustili su ga, i eto što je ostalo, u što se pretvorio. Imo još mnogo sličnih prizora.«

Zamislio se.

»I ja imam odraslu djecu! — dodao je polaganje — ali oni, naravno, ne rade u polju. Kad ja umrem, sve će ova propasti... Ali ja mogu još raditi i raditi ču dok budem mogao.

Sada sadim rano povrće. Vjerujem da će ga usputjeti dobiti prije mjeseca svibnja. Zato se moram potruditi. Ima još dosta da se uradi.«

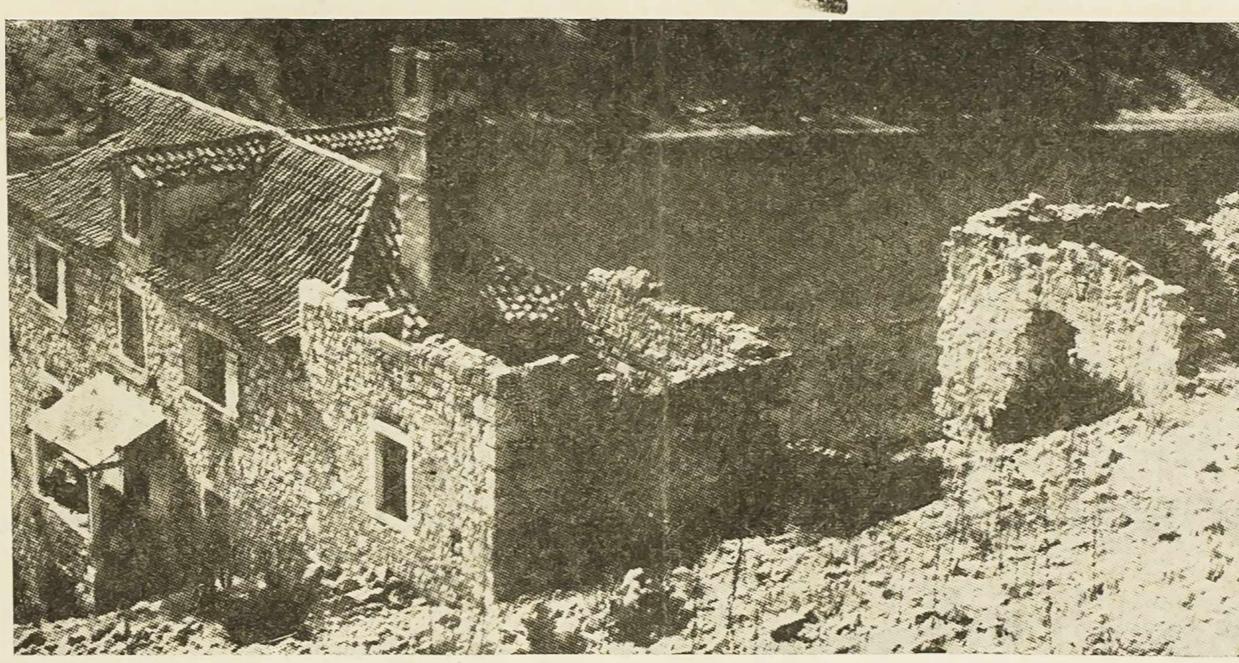
»Koliko proboravite u svome polju i u ovoj kućici?« — zapitao sam na kraju Ivu Milkovića.

»Često sam ovde, a drugo i nemam šta raditi. Sada, kad je sezona poljskih radova, dođem ujutro ranije. Vraćam se o zalužu sunca. Ovdje i ručam i odmorim se. Okovo sam zadovoljan.

Pružajući mi ruku, rekao je na kraju:

»Dodata ponovo za dva mjeseca, u svibnju. Vidjet ćete cega će sve ovde biti...«

J. Čelar

Tekst i snimci: Joško Čelar

SKRADIN - DALMATINSKI MOTOVUN!

Skradin — Scardona — stara je naseobina Ilira. Za vrijeme rimske imperije bio je to drugi grad po važnosti na našoj obali,iza Šolina.

Već u prvom stoljeću naše ere Skradin je brojio 10.000 stanovnika. To, za ono vrijeme, golemo stanovništvo stanovalo je u malim drvenim kućicama. Drvo se dobijalo iz okolnih šuma, jer su skradinske šume bile nadaleko poznate. Dolaskom Slavena Skradin je bio porušen. Kasnije je postao sjedište biskupije hrvatskih vladara. Grgur Ninski spominje se prvi put upravo u Skradinu. Vjeruje se da bi mu tu mogao biti i grob. U vrijeme velikasa Šubića Skradin je bio važna izvozno-uvozna luka za sol, stoku i druge artikle. Godine 1463. Skradin je teško stradao od potresa. Za vrijeme Austro-Ugarske ponovo se podiže i postaje značajno trgoviste. Kasnije, razvitkom drugih gradova i saobraćajnica i poduzimanjem industrije i pomorstva, Skradin sve više zaostaje. Već mnoga decenija njegovi stanovnici napuštaju to slikovito mjesto. Danas ih u Skradinu ima oko tisuću...

Oko dvadeset zgrada ostalo je napušteno. A tih tisuću stanovnika danas se jedva primjećuje. Zato je Skradin mirno i izuzetno tiho mjesto. Jedino život njegovim uskim ulicama daju učenici, kojih je zaista mnogo — blizu 800. Dolaze iz mnogih okolnih mesta, a škola radi na principu »non-stop«. Ne može, kažu, više izdržati takav pritisak. Uz to, jednoga dana može se i srušiti, sama od sebe.

Prolazeći skradinskom obalom, čuo sam djevojke kako pjevaju »...Oj Skradine, ni selu ni grade...!« Zaista, kako da ga čovjek nazove? Jer, on je bio grad već davnio, kada se u njemu 1875. održala prva gospodarska izložba u Dalmaciji. A danas? Očito je da to nije selo. Naselje pogotovo. Mjesto? To je neodređen pojam i traži daljnje klasifikacije. Ljudi su skloni usporedbama. Evo što sam čuo u Mjesnom uredu:

»Vidite, nakon rata u Skradinu nije izgrađena ni jedna jedina nova zgrada, ni privatna, ni društvena! Osim tvornice, naravno. To je sigurno i jedinstven slučaj u Jugoslaviji. Sve što se u Skradinu sada poduzima — jeste otvaranje kinematografa koji nije radio duže vremena.«

Ta pomalo pesimistička konstatacija zvuči kao neki simbol. Ali, njih se ovđe može naći i više, i ne baš pesimistički! Skradin ima zadrugu koja uspješno posluje, a to je simbol nastojanja da se ide naprijed. Turizam je bio u hrvatskoj korijeni: postoje dva odmarališta i ugostiteljski objekt. J tu je učinjen napredak. Izvanredne prirodne ljepote skradinske okolice iznova privlače one koji su makar i jednom navratili. Poduzimaju se neke mjeru da se spremnje dočeka turistička sezona. Vrši se popis soba, organizira se bolje održavanje čistoće, uređuju se auto-kamp pod slapovima Krke. Uredit će se staze, okoliš, izgraditi bife. Kad bi 3,5 kilometra puta koji vodi uz kanjon rijeke do slapova bilo u boljem stanju nego što je sada, onda bi bilo i više izletnika i turista. Činjenica je, međutim, da taj put iz godine u godinu propada. Ni povremeno nasipavanje neće ga spasiti.

„ISKUPLJENA DRAMA“ U ŠIBENIKU

O maskama u nama

Dok u velikoj dvorani Narodnog kazališta majstori podižu skele, dok se po hodnicima i ložama nalazi prosuta žbuka i boja, dok se velika dvorana uređuje i adaptira, u jednoj maloj prostoriji već danima radi grupa amatera i profesionalaca. Željeli smo doznati o čemu se zapravo radi. Zbog toga smo se i obratili Dragutinu Meiću.

Šta zapravo pripremate?

— Radimo na scenskoj realizaciji suvremene drame splitskog književnika Tomislava Slavice »Otkupljena drama«. Vrlo je teško u nekoliko rečenica prepričati sadržaj te drame, i to ne želim. No, evo teme: upravni odbor teatarske tvornice »Progres« trebao je donijeti odluku o učešću kolektiva u karnevalu. Odluka nije donijeta, jer je počelo time da je jedan član upravnog odbora skinuo masku. Završilo se tako da su svih skinuli maske. Naravno, riječ je o maskama iz kojih krijevo svoju sebičnost, častoljublje, iz kojih rušimo našu demokratičnost, o onim maskama koje su duboko u nama i koje su srasle s nama. Jer, kako reče glavno lice drame, »maskiramo sve«. Eto, to je problem drame.

Na što se autor opredjeljuje, šta želi reći?

— Poruka autora je čista i jasna. Osnovna misao je parafrizirani motto Hemingway-eva romana »Kome zvono zvonii. Tam stoji: »Nijedan čovjek nije Otok, sasvim sam za sebe; svaki je čovjek dio Kontinenta; ako More odnese Grude zemlje — Evrope je manje, kao da je odnijelo kakav Rt, Posjed tvog prijatelja ili tvój vlastiti; smrt svakoga čovjeka smanjuje mene, jer sam obuhvaćen u Čovječanstvu; I zato nikad ne pitaj kome zvono zvoni; Tebi zvoni!« — JOHN DONNE.

Slavica nastavlja: »Ne znam, Jakove, ne znam da li sam ja zadovoljio, ali vas dvoje sigurno niste. Jer, kad čujem da netko u »Progresu« nije zadovoljio, ja ne pitam tko je taj koji nije zadovoljio, tko je taj koji se istakao, ja nisam zadovoljio, ja sam se istakao.«

DRAGO
MEIĆ

"Jesenji bog sunca"

Tribunj, koji se turistički počeo razvijati u "sjeni" Vodica, postaje u zadnje dvije-tri godine sve poznatiji i sve posjećeniji. Mnogi umjetnici i javni radnici iz naših centara sve češće za mjesto odmora odabiru — upravo Tribunj. Neki od njih posjeduju u Tribunjima i vlastite kuće. Poznato je to — da se u posljednje vrijeme rijetko gdje izgrađivalo toliko novih kuća i toliko starih prodalo — kao baš u Tribunjima.

Zašto? Pogledi li se Tribunj s vrha čunjastog brijege, dobit će se dio odgovora na to pitanje: na malom otočiću doslovno je zbijena kuća do kuće, suprotne zidovi »ulica« mogu se dodirnuti rukama.

Pogledi li se na obližnje otoke, uvale i bistro modro more, bit će jasno zašto Tribunj privlači turističke sladokusce, pa i poznatu glumicu i gošću mesta — Mariju Šeh.

Tribunj je imao zanimljivu prošlost, dugu mnogo vijekova. Krajem XIII vijeka zvali su ga — Jurjev-gradom, a obuhvaćao je predio oko brijege i na samom brijezu. I danas se tu vide ruševine. Još sredinom XVII vijeka postojala je na vrhu tog brijeza utvrda Jurjev-grad.

Ima više zanimljivih pretpostavki o tome kako je nastalo ime Tribunj. Smatra se da naziv dolazi od imena Trebun ili Trebić, kako se zvao jesenji bog sunca paganskih Hrvata. Neki autori sadašnje ime vezuju za riječ — trebište, što na staroslavenskom znači mjesto gdje se prinose žrtve. Poznat je i talijanski »prijevod« Trebacconi. Međutim, krivo je od toga naziva izvoditi ime Tribunj.

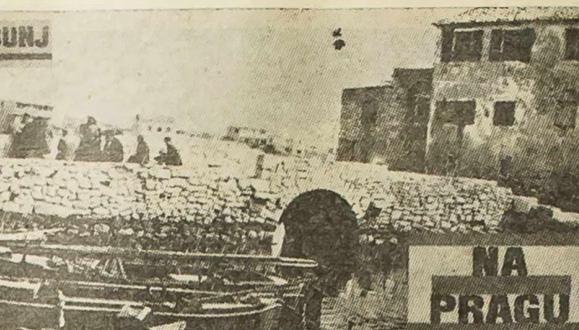
Najzbjednije mjesto u čitavoj šibenskoj okolini je dio

Tribunja na otoku. Tjesnoća je nastala zbog toga što se narod, bježeći pred Turcima, sklonio u njegov kaštel. Citat otok bio je opasan zidinama. One su postojale i nakon — Napoleonova vremena.

U drugoj polovici XV vijeka Tribunj se grčevito branj od Turaka. U izvorima je zapisano da je knez Jer Pesori siječnja 1478. godine otisao u Jerjev-grad (Tribunj) da rukovodi obranom od Turaka, jer su ovi prodirali do samih zidina, ubijajući stražare po brdima i seljake po poljima. U kronikama stoji zapisano da su Turci iz Dazline jednom zarobili nekog Tribunjca i sapeli ga u okove. Njegovi sumještani digli su se na oružje i oslobođili ga, prodrijevši u sam turski logor.

Bilo je i drugih nasrtljivaca koji su se lačali Tribunjima. Tako je 1617. godine pod selo došla španjolska armada od sedam galija. Tribunjci su se junaci branili i svojim su arhebuzima sprječili da se Španjolci iskrcaju, iako su oni tukli topovima iz galija. Mnogo je kuća tada bilo uništeno, ali Španjolci nisu zagazili na tribunjsko tlo.

Tribunj je oko 1650. godine imao svega dvadesetak kuća (godine 1298. imao je 26 kuća i 167 stanovnika), pa ipak je Venecija stalno tražila da joj se šalju ljudi za njene galije. Suci sela Tribunja dali su 18. XI 1635.

• TRIBUNJ
NA PRAGU

godine punomoć u ime sela Frani Gentiliju — da ih on zastupa u Mlecima i da traži oslobođenje od podavanja goliota, jer da su ljudi potrebeni za obranu mesta.

Takva su to bila vremena za drevni Tribunj. Kad su prestale borbe i osvajanja, mjesto se počelo podizati i širiti izvan zidova. U 18. vijeku navraćaju se Tribunj i prvi "turisti": velikaši i uglednici iz raznih krajeva. Koničari su zabilježili i neka imena: Mihovil Franzi, konjički kapetan (1716), Jakov Bulić, vojvoda (1717), Dominik Balbi, mletački plemić sa ženom Laurom (1733), Franjo Molin, komesar Splita (1739), Siffi, mletački plemić s »kančelijrom« Ivanom (1739), Melkior Kosiric iz Šibenika (1744).

I danas u Tribunjima ima ostataka daleke prošlosti. To se osjeti čim se pređe mali kameni most koji ga, kao u davnini, spaja s kopnjom. Možda zato i nije čudno što ga suvremenici putnici i turisti veoma rado posjećuju.

J. Č.

SPLIT — ŠIBENIK 1:1

MOGLI SMO POBIJEDITI

Igralište »Hajduka«. Gledalaca 500. Strijelci: Stanišić u 5. minuti za »Šibenik«, a Šenauer u 9. minuti za »Split«. Sudac: Strugar iz Zagreba.

»Split«: Jurić, Ninčević, Radovniković, Matošić, Kragić, Krešić, Kučaćić, Jerolimov, Blagajić, Gulin, Šenauer.

»Šibenik«: Sirković, Friganović, Marenci, Grgić, Miljević, Žepina, Bakmaz, Stošić, Stanišić, Relić, Marinčić.

Na prvom gostovanju u proljetnom dijelu prvenstva zapadne skupine II lige »Šibenik« se sastao sa splitskim drugoligašem, kojemu je ishod ovoga susreta trebao popraviti vrlo slab plasman na tablici.

U derbiju dalmatinskih ligaša susret je bio odlučen već u prvih deset minuta. Premda su obe ekipe imale više prilika za golove (»Šibenik« nije znao

iskoristiti dvije stopostotne šanse, a »Split« je sa dva udarca prdramo stativu), neriješen rezultat uglavnom odgovara snagama na terenu. Sa osvojenim bodom Šibenčani imaju 24 boda, koliko ima i »Lokomotiva«, pa su i dalje zadržali četvrtu poziciju na tablici.

O utakmici u Splitu razgovarali smo s vodom puta i nekim prvotimcima.

Evo što su nam oni izjavili:

Ivo Milaković, voda puta: »Zadovoljan sam osvojenim bodom, iako smo bili nešto bliži pobedi nego »Split«. Igrači iz navalne petorki propustili su da realiziraju nekoliko izvanrednih prilika. Doduše, i »Split« je imao dvije šanse u drugom poluvremenu, kad je njihove udarce sprječila stativa. Utakmica je inače bila tipično prvenstvena, borbeni i doista dinamična. S obje strane bilo je izvjesnih grubosti, pa je sudac bio primoran da zapiše u bilježnicu Friganovića i Šenauera. Sudac Strugar je zadovoljio. Najbolji pojedinci »Šibenika« bili su branici, te Žepina i Stanišić.

Petar Stošić: »Poslijе dužeg vremena nastupio sam u navalnom redu. Na tom mjestu zamjenio sam Orošnjaka, koji nije mogao igrati, jer je u prethodnim susretima bio pet puta opomenut. Da je navalna bila efikasnija, susret smo mogli odlučiti u svoju korist. Sudac je propustio da dosudi bar jedan jedanaesterac u našu korist.«

Svetozar Stanišić: »Bili smo terenski premoćniji, više u prvom nego u drugom poluvremenu. Zaslужili smo da osvojimo oba boda. Utakmica je bila doista uzbudljiva i obe su ekipe ispoljile maksimum borbenosti. Obrana je bila bolji dio tima.« (jj)

TAKMIČENJE ZA STOLNOTENISKI KUP JUGOSLAVIJE

ŠIBENIK IDE DALJE

Takmičenjem za stolnoteniski kup Jugoslavije, koje je održano u nedjelju u Šibeniku, otvorena je ovogodišnja sezona stolnog tenisa u Dalmaciji. Na tom takmičenju sakupili su se najbolji igrači i igračice iz svih klubova s područja Dalmacije. Jedino su iz nepoznatih razloga odustali igrači Supetra sa Brača.

Za daljnje takmičenje plasirali su se kod muških »Šibenika«, a kod žena »Orkan« iz Dugog Rata.

Najinteresantnije borbe vodile su se između ekipa »Šibenika«, »Metalca« i »Orkana« Muška ekipa »Šibenika«, iako oslabljena, zasluzeno je porazila sive protivnike, među kojima i službene prvake Dalmacije — ekipu »Metalca« iz Zadra — i to sa 5:3. Ta je utakmica ujedno bila i najinteresantnija. »Metalac« je poveo sa 1:0, nakon što je Sanković u dva seta tučao Jakšića. Toholj, jedini igrač takmičenja koji nije izgubio partiju, ubrzao je izjednačenje na 1:1.

Tada su za stol došli Mašina, najbolji igrač »Metalca« i Deković. Prvi set Deković je riješio u svoju korist sa 22:20. U drugom setu vodila se ogorčena borba i Mašina je izjednačila na 1:1 u setovima. Treći set Deković je počeo dosta dobro i riješio ga u svoju korist. U ostalim susretima domaći su potpuno parализirati momčad »Metalca«.

Vrijedan uspjeh postigli su i pioniri III osnovne škole, koji su u seniorskoj konkurenciji osvojili odlično peto mjesto.

Dugi Rat je oduvijek imao dobre igračice. To se ponovilo i

u nedjelju, kad su u odlučujućoj partiji pobijedili domaći

Košarkaši odvojeno

U Drnišu je prošle srijede održana osnivačka skupština košarkaškog kluba koji će nositi naziv »Partizan«. Za prvi predsjednika izabran je Dragan Županović.

Prije kosarkaški klub u Drnišu nastao je izdvajanjem dosađašnje sekcije društva za tjelesni odgoj »Partizan« u samostalno sportsko tijelo. Mladi i agilni drniški košarkaši pobrinuli su se odmah za svoje prostorije, koje su sami renovirali. Treniraju na betoniranom igralištu, koje je također dje-

3:2. Mlade igračice »Šibenika« igrale su odlično, s obzirom da treniraju samo nešto više od 6 mjeseci. I druga ekipa »Šibenika« igrala je dobro, jer su osvojili treće mjesto.

Kod pojedinaca vrijedno je istaći Toločić i Deković, te Mašinu i Buču, a kod igračica najbolje su bile Tadić, Bolančić i Denda.

Organizacija takmičenja bila je odlična. (DK)

lo njihovih ruku i samo još da nadu dobrog trenera — svi bi problemi bili riješeni. (c)

PONOVNO SE OTVARA PIO-NIRSKA NOGOMETNA SKOLA

Nakon jednogodišnjeg prekida ponovo će u okviru NK »Šibenik« početi rad Pionirska nogometna škola, kojom će upravljati posebni odbor na čelu sa Stojanom Miletom. Osim pionira, koji su bili učlanjeni u ovu školu, izvršit će se prijem novih članova rođenih 1951., 1952. i 1953. godine. U tu svrhu zakazan je sastanak sa pionirima za petak 18. o. m. u 19 sati u prostorijama kluba.

U NEDJELJU:

ŠIBENIK - BORAC

U nedjelju, 20. o. m. drugoligaš »Šibenik« sastaje se u trećem kolu proljetnog dijela prvenstva sa banjalukaškim »Borcem«. Ishod ovog susreta je prilično neizvještaj, s obzirom da je »Borac« u prethodna dva kola izgubio bodove, pa je sigurno da će se svim silama boriti za što povoljniji rezultat.

S druge strane, domaća ekipa nastojaće se revanširati za teški poraz koji je doživjela prošle jeseni, kad je »Borac« sa 5:0 pobijedio pomalošu ekipu »Šibenika«. Ipak tri osvojena boda na startu proljetnog prvenstva ulijevaju nade da će »Šibenik« u svoju bilancu upisati još dva boda i tako se još više učvrstiti pri vrhu tablice zapadne skupine.

Ljevi branč Šibenike Tomislav Friganović izjavio nam je:

— Naš nedjeljni protivnik, kojemu — s obzirom na nepovoljan plasman

— gori pod nogama, nastojaće pružiti život otpor. Unatoč tome vjerujem da ćemo osvojiti oba boda. Ovoga puta nastupit će ponovo i Orošjak, kojemu je istekla kazna. Očekujem također punu podršku naših simpatizera.

NATJEĆAJ
za upražnjeno radno mjesto
POMOĆNOG SKLADIŠTA

UVJETI:
1) da ima završenu školu kvalificiranih radnika u trgovini i da je u branši voća i povrća radio najmanje 2 godine,
2) da nije osuđivan za krivična djela i da mu sudskom odlukom nije zabranjeno vršenje navedene dužnosti.
Osobni dohodak prema Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodata u poduzeću.

Natječaj traje do 30. ovog mjeseca.

Molbe sa biografijom i opisom dosadašnjeg rada dostaviti na adresu: »Plavina«, trgovacko poduzeće Šibenik.

UPRAVNI ODBOR OSNOVNE ŠKOLE CISTA MALA

raspisuje

NATJEĆAJ

ZA TAJNIKA ŠKOLE U ĆISTOJ MALOJ

UVJETI: Srednja stručna spremna. Prednost imaju kandidati sa više godina službe i položenim stručnim ispitom za radnika u administraciji.

Molbe i svi dokumenti po čl. 31. ZOJS-a šalju se Upravnom odboru škole Cista Malo. Rok natječaja do popunjavanja radnog mješta.

Molbe bez dokumenata neće se uzimati u obzir.

**ŠUPE DVADESET I PETI
U PULI**

U Puli je u nedjelju održana prva biciklistička trka veće godine u našoj zemlji. Pobjednik te trke bio je član Ibjubljanskog »Roga« Janez Boltežer. Predstavnici biciklističkog kluba »Šibenik« Šupe i Grozdanić zauzeli su 25. odnosno 32. mjesto. Trener biciklističke reprezentacije Jugoslavije Veselin Petrović odredio je po završetku trke širi izbor članova reprezentacije koji će doći u obzir za ovogodišnja takmičenja. Kako

smo doznali, i Šupe je jedan od kandidata da ove godine obuče dres sa državnim grbom.

Na putu za Zagreb u ponedjeljak je u Šibeniku boravio predsjednik Biciklističkog saveza Hrvatske i savezni kapetan biciklističke reprezentacije Stjepan Ljubić koji je razgovarao s predstavnicima Šibenika oko organizacije druge trke »Jadranske magistrale« i trke »Kroz Jugoslaviju«.

Ö tim i još nekim planovima naš suradnik je razgovarao s poznatim stručnjakom i u slijedećem broju donosimo njihov razgovor.

(DK)

ROĐENI

Mladenka, Luke i Janje Vrćić; Dijana, Ante i Ane Vukić; Damir, Sime i Anke Kozić; Helena, Šime i Ivana Skroza; Ođana, Nike i Golubice Erceg; Davorka, Šime i Milke Ljubić; Tonči, Marka i Milice Popov; Vlasta, Jose i Karmele Bušić; Marko, Ante i Ksenije Reljanović; Julijana, Vojislava i Terezije Pelaić; Marijan, Viktor i Olge Malec; Dina, Radoja i Dušanke Jelić; Igor, Sime i Ružice Stura; Perica, Jere i Biserke

Bukić i Marica, Nedjeljka i Sanke Pender.

VJENČANI

Dimitrios Hajdutis i Blaženka Krnić; Zvonimir Baus i Stana Macura; Veljko Cukrov i Kristina Bilan; Josip Mudronja i Smiljana Ložić i Miloš Obrađović i Olga Milutin.

UMRLI